

POLIITTISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäliis-
tön voimaa ei mikään mahti maa-
ilmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 20

Keskiviikkona, tammik. 24—Wednesday, Jan. 24

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Saksalaiset uudele- leen hyökkäävät Rumaniassa

Berlin, 23 p. tammik. — Virallisesti on ilmoitettu, että von Mackensenin joukot ovat menneet Tonavan eteläisemmän suuhaaran välitse Tulcan kohdalta, jossa Sulina ja Yrjönsu ovat vielä yhtenä virtana. Virran taustalla vallattu asema pidettiin venäläisten tekemää vastahyökkäystä vastaan.

Väinälän eteläpuolella Luckin tienoilla tykeillä ammuttu on kiihtynyt ja venäläiset ovat Väinälän läntisellä puolella yrittäneet tehdä yöllisiä päällekkäyksiä. Yhdessä kohden pääsivät he saksalaisten etuvarustuksiin, mutta heidät karkoitettiin takaisin.

Rumania käyttää alaikäisiä poikasia sotaan.

Lontoo, 23 p. tammik. — Pietarista on saapunut tieto, että Bessarabiassa ovat venäläiset järjestäneet palvelukseen 12,000 rumaniaista "partiojoukko" toimittamaan sellaisia palveluksia, joita pojat voivat suorittaa. Saksalaiset ovat uhanneet kohdella partiojoukkoja sisseinä huolimatta siitä, että pojat ovat alaikäisiä.

Englanti kutsuu 18-vuotiaat har-

Lontoo, 23 p. tammik. — Sotavirasto on ilmoittanut, että 18-

(Jatkoo toisella sivulla.)

"Pelastusarmeija" työväestön elintaso- polkemma

Canadan järjestyneet työläiset vastustavat sotaleskien maahan-
hantuontia.

Vancouver, B. C., tammik. 22. — Tälläkäläinen Trades and Labor Council (unioiden neuvosto) viime kokouksessaan hyväksyi jyrkän nonnen pelastusarmeijan toimenpiteitä vastaan, joiden tarkoituksena on tuoda tuhansittain sotaleskiä Englannista Canadaan.

Päätöstä edeltävässä keskustelussa todettiin, että pelastusarmeija oli kerännyt noin 72,000 puntaa (noin \$350,000) edelläänmaittua tarkotusta varten ja ei ainoastaan jatka tätä varojen keräämistä, vaan koettaa vielä saada alennusta höyrylaivo- ja rautatieyhtiöiltä ja apurahoja Canadian liitto- ja maakuntahallituksilta. Kaikki kokouksessa oliat olivat yksimielisiä siitä, että Canadalla on kylliksi tekemistä omien sotaleskien ja -orpojen holhoamisessa; että tulokkaat eivät löytäisi täältä mitään parempaa kuin heillä on kotimaassaan ja että Canadian työvoiman markkinoille tulisi tuhansittain naisia, joiden täytyisi ottaa työtä melkein kuinka pienellä palkalla tahansa, josta olisi seurauksena yleinen työnälkoken aleneminen ja entistä suurempi kurjuus maan työväestön keskuudessa.

Tämä pelastusarmeijan propaganda ei ole ihmisystävyyttä eikä mitään muuta kuin työntekijöiden etujen edistämistä työväestön kustannuksella, lausuttin kokouksessa. Pääministeri Bordenin kerrottin selittäneen, että hallitus ole luvannut mitään avustusta pelastusarmeijalle tällä kerralla, mutta siitä huolimatta päätettiin lähettää hallitukselle ote kokouksen päätöksestä.

Indiana rajoittaa väkijoumien tarjoilua

Indianapolis, Ind., tammik. 23. — Indianan edustajahuone tänään iltpäivällä hyväksyi Wolf-sin lakiehdotuksen väkijoumien anniskelun kieltämisestä junissa tässä valtiossa. Ainoastaan kuusi 93 edustajasta vastusti lakiehdotusta.

CANADAN SENAATTIA TÄYTETTY

Tarpeeton laitos saanut monta uutta jäsentä.

Ottawa, Ont., tammik. 23. — Kenraalikuvernööri on hyväksynyt seuraavat senaattorinimitykset:

Charles E. Tanner, Nova Scotia, lakimies, politiikka ja suurten omaisuusien omistaja; Adam B. Crosby, Nova Scotia, entinen parlamentin jäsen; tri J. J. Bourque, New Brunswickista; Harry W. Richardson, Gideon D. Robertson, George Lynch Staunton ja eversti Frederick Nicholls, Omariosta. Staunton on Ontarion tunnetuimpia korporatsioonien lakimiehiä ja Nicholls on tunnettu monista saalistuksistaan, erittäinkin viljakeinotellusta, jolla hän on "tehnyt" suuria summia.

Soltut joutuneet työttömiksi "maansa" palveluksessa

Washington, tammik. 23. — Liittovaltion siirtolaistoimistolla on nyt edessään yksi vaikeimpia tehtäviä: työnhankinta rajalla oleille kansalliskaartilaisille, joita pian aletaan kuljettaa kotipaikoilleen.

Siirtolaiskomissioneri Camerineti määrää siirtolaisvirkaillat kaikkialla "tekemään parhaansa" auttaakseen työttömiksi joutuneita sotilaita työn etsinnässä. Sotadepartementti on hyväksynyt tämän "suunnitelman".

Rautatieläiset vastustavat lakkovastaisen lain laadintaa

Washington, tammik. 23. — W. S. Stone, veturinkuljettajain järjestön presidentti ja L. R. Sheppard, rautatiekonduktööri: auttaakseen työttömiksi joutuneita sotilaita työn etsinnässä. Sotadepartementti on hyväksynyt tämän "suunnitelman".

Puoli miljoonaa naista sotatarvetehtäissa Englannissa

Lontoo, 23 p. tammik. — Sotatarviteministeri Addison on Lontoon kaupunginhallituksen talolla juuri pitämässään puheessaan ilmoittanut, että sotatarvetehtäissa nykyään työskentelee Englannissa noin 500,000 naista ja että naistyöläisten lukumäärää lisätään joka päivä.

Ei pidä Wilsonin vierailusta kongressin talossa

Washington, tammik. 23. — Republikaaninen senaattori Jones tänään kiivaasti arvosteli presidentti Wilsonin alituisia vierailuja kongressin talossa. Näillä käynnillään sanoi Jones presidentin harjoittavan "järjestelmällistä" porstuapolitiikkaa, hän kun niin usein hoputtaa lainlaatioita mahdollisimman joutuin toteuttamaan hänen lainlaadintaohjelmaansa.

B. C:N TYÖVÄENLIITON KONVENTSIONI

Revelstoke, B. C., tammik. 23. — British Columbian Työväenliiton kokoukseen, joka alkaa täällä ensi maanantaina, odotetaan saapuvan runsaasti edustajia kaikkialta maakunnasta. Toimeenpanevan komitean, presidentin ja sihteerien raportit, jotka esitetään edustajille ensi istunnossa, osottavat kokouksella tulevan olemaan paljon tärkeää työtä.

Yhdysvaltain joukko- ja lähtee Mexi- costa

Washington, tammik. 23. — Sotadepartementti tänään määräsi presidentti Wilsonin suosituksella kenraali Pershingin etuvartioujoukot poistumahan Mexicosta. Luullaan, että heti kun etuvartioujoukot ovat palanneet aletaan kuljettaa pois pääjoukkojakin.

Päivää, jona Yhdysvaltain lähettiläs Fletcher lähtee Mexicon pääkaupunkiin, ei ole määrätty, ilmoitettiin tänään virallisesti.

Kysymyksestä Mexicon levottomuuksien takia säädetyin aseiden vientikiellon peruuttamisesta myös harkitaan, mutta päätöstä ei ole vielä voitu tehdä, kun on vaikeata sanoa eikö sellainen teko olisi vielä ennenaikainen. Hallitus on kuitenkin taipuvainen peruuttamaan kiellon heti kun se tulee vakuutetuksi siitä, että asept joutuvat "oikeille" vastaanottajille.

Joukot poistuvat rajalta pian.

San Antonio, Texas, tammik. 23. — Kotia määrätyn 25,000 kansalliskaartilaisen paluumatkan rajalta pitäisi alkaa tammik. 26 tai 27 p:nä, ilmoitettiin kenraali Punstonin pääkorteerista tänään. Joukkojen takaisin kuljettamisessa arveltiin kuluvan kuukauden.

Ulkomaakauppa li- säntynyt suuresti

Washington, tammik. 22. — Kauppadepartementin lopulliset tilastot Yhdysvaltain ulkomaakaupasta viime vuonna osottavat tämän maan astuneen ensimmäiselle sijalle maailman kauppamarkkinoilla, viime vuotinen kauppavaihto ollen \$7,873,000,000. Joulukuussa vietin tavaroita ulkomaille \$521,000,000 arvosta ja monet merkit viittaavat viennin yhä lisääntyvään.

Viennin v:nä 1916 nousivat \$5,481,000,000:iin ja tuonnit \$2,393,000,000. Viennit lisääntyivät \$1,926,000,000 verrattuna v:een 1915 ja tuonnit \$613,000,000. Yhdysvalloille edullinen kauppalanssi oli \$3,089,000,000 — s.o. tavaraita vietin noin paljon enemmän arvosta kuin tuottiin — verrattuna \$1,776,000,000 v:nä 1915.

Hotellin omistajat syyllisiä kolmen henkilön kuolemaan

Portland, Ore., tammik. 23. — Eilen illalla toimitussa, koroneri Danmashchin johtamassa kuolemansyn tutkinossa, joka pidettiin täällä viime lauantaiamuna tapahtuneen New Ross hotellin palon johdosta, lautakunta julisti, että tulen irtipääsy on tuntematon, mutta hotellin omistajat ovat syyllisiä törkeään huolimattomuuteen, kun he eivät olleet laittaneet sopivia merkkivaloja ja suojelulaitteita tulipalon varalta, vaikka heitä oli usein pyydetty niin tekemään. Näinollen julisti lautakunta laitoksen omistajat edesvastuullisiksi palossa surmansa saaneiden miesten, Taylor Washburnin, Ernest Marquardtin ja Tom Loganin kuolemaan. Rakennuksen omistivat Ackerman ja Mrs. S. Lewis.

Rumanian hallitsija-perhe Venäjällä

Lontoo, 23 p. tammik. — Times tietää kertoa, että Rumanian pääministeri Bratiano ja kruununprinssi ovat saapuneet Pietariin neuvottelukseen venäläisten korkeitten viranomaisten kanssa Venäjälle tulvettavain rumaniaisten pakolaisten sijoittamisesta. Pakolaisia ilmoitetaan tulvettavain Bessarabiaan kymmentuhansien laumoissa.

Maailman viimevuotien vehnätuotanto edellistä pienempi

Washington, tammik. 23. — Roomassa, Italiassa, oleva kansainvälinen maanviljelys-istituutti on lähettänyt Yhdysvaltain maanviljelysdepartementille seuraavan satoarvion v:ta 1916:

Vehnää (17 maassa) 2,478,000,000 bushelia, 25.3 pros. vähemmän kuin v:nä 1915.

Ruista (11 maassa) 989,000,000 bushelia, 5.2 pros. vähemmän kuin v:nä 1915.

Kaurajoja (14 maassa) 3,158,000,000 bushelia, 13.6 pros. vähemmän kuin v:nä 1915.

Maissia (6 maassa) 2,744,000,000 bushelia, 14.6 pros. vähemmän kuin v:nä 1915.

Puuvillaa (Yhdysvalloissa, Intiassa, Japanissa ja Egyptissä) 17,071,000 500 paunan paaia, 7.9 pros. enemmän kuin v:nä 1915.

Lainlaatioitten toimet

Oregonin työväestö taistelussa kiristyslain suhntelmia vastaan.

Salem, 23 p. tammik. — Portlandin unioitten ja Oregonin Työväen Liiton taholta valmistellaan 100 lakossa oleen laivarakentajan kutsumista Salemin esiintymään Multnomah-kauntin edustajiston nurkkakokouksessa, jolloin viimeisen kerran kokous käsittelee lakkovaihtamista kieltävään lakiehdotuksen esittämistä ja kannattamista. Edumies Kubi, joka tässä asiassa toimii valtion työntekijöiden liiton palvelijana on selittänyt huolimatta tiestien edustajien pelkurudesta aikovansa esittää lain lainlaatiojakuunalle, mutta sitä ennen hän vielä kerran yrittää saada ehdotukselleen ennakolta lupauksia sen hyväksymisestä.

Englannin työväen edustajakokous

Manchester, 23 p. tammik. — Englannin työväenpuolueen konventionissa täällä puhkesi viisi minuttia kestävä hyväksymisluuto presidentti Wilsonille kun konventionin avauspuheessa G. J. Warder mainitsi Wilsonia hänen tekemiensä rauhanneuvotte-
luhdotusten yhteydessä. Sitä vastaan konventionissa suurella enemmistöllä hyväksyttiin Arthur Hendersonin, Hodgen ja Barnesin menettely, heidän yhteydessään Lloyd-Georgen "uudistus"-hallitukseen vaikka sellainen teko onkin vastoin puolueen periaatteita.

Presid. Wilsonia pyydetään a l e n t a m a a n elinkustannuksiaan

New York, tammik. 23. — Mrs. McClary, poliisidepartementin "nälkäkateilijain" johtava enkeli, läksi Washingtoniin tänään pyytääkseen presidentti Wilsonia ottamaan käyttäntöön heidän "halpojen elinkustannusten mukaisen" ruokajärjestelmän. Valkeassa talossa yhdeksi päiväksi. Mrs. McClary aikoo mennä ihan pääovelle, koputtaa siihen, ja pyytää presidenttiä julistamaan kansallisen merkkipäivän, jona yleisesti koetettaisiin kuinka "hyvin" voidaankaan tulla toimeen 25c ravinnolla kokonainen päivä.

Joukko i.w.w:läisiä yrittänyt paeta vankilasta

El Centro, Cal., tammik. 23. — Joukko Industrial Workers of the Worldin jäseniä, jotka viime yönä koettivat paeta vankilasta räjäyttämällä aukon vankilan seinään nitroglyceriinillä, pantiin kahleisiin ja ajettiin työhön kauntin tielle tänään. Viranomaiset sanoivat saaneensa tietää miesten pakoaikeista, ja he olivat valmiina ampumaan yhteislaukauksen, kun kaksi miestä koeti tuonkentuua ulos reistä. Pakoon yrittäjien oli peräännyttävä. Sitteen kutsuttiin paikalle muurari, joka paikkasi seinän tiilillä.

Ylioikeus hiukan väsynyt trustien "hajotamiseen"

Washington, tammik. 22. — Ylioikeus tänään kumosi hallituksen nostamat "antitrust"-jutut etelä-Atlantin ja Tyynenmeren "laivarenkaita" vastaan, joiden kautta hallitus väitti höyrylaivayhtiöiden jakaneen valtameriliikenteen.

Saksalaiset menettäneet torpedohävittäjiä

Lontoo, 23 p. tammik. — Virallisesti on ilmoitettu, että saksalaisten torpedolaivue tavattiin Hollannin rannikolla ja tappe-
lussa lyötiin tappiolla. Kaksi vihollis-aluksista upotettiin ja toiset kärsivät ankaroit vaurioita. Ilmoittaessaan tästä lisää amiraaliteetti tiedonannossaan, että yksi torpedihävittäjä tuhoutui torpedon satuttamana. 3 upseeria ja 44 miestä hukkuu sen mukana.

Sgravenhage, Hollanti, 23 p. tammik. — Kalastajalaiva Ems on tuonut joukon saksalaisten torpedovene V-69:n haavoituneita merimiehiä Ynuidenin satamaan. V-69 on voinnut pahoin merellä tappelussa ja hinattiin torpedovene yöhemmin myöskin satamaan.

Submariinin saalistus merillä. Lontoo, 23 p. tammik. — Laivallitoimisto on ilmoittanut upotetuiksi tanskalaisen höyrylaiva Klampenborgin ja ruotsalaisen höyrylaiva Kamman. Klampenborg oli 1,785 tonnin ja Kamman 1,516 tonnin kantoinen.

Saksalainen kaappari vieläkin liikkeellä Atlannilla

Buenos Ayres, 23 p.tammik. — Mitään vahvistusta ei ole saatu (Jatkoo toisella sivulla.)

PAPERIPULA EI OTA LIEVITÄKSEEN!

Canadian hallitus, määrännyt rajajahinnat sanomalehtipaperille.

Washington, tammik. 22. — Yhdysvaltain hallituksen komissioni, joka on tutkinut paperipulaa, ei julkaise raporttiaan ennenkuin se saa selville millainen vaikutus tulee olemaan Canadian hallituksen juuri antamalla määräyksellä, jossa on säädetty sanomalehtipaperille rajahinta Canadassa. Chicagossa pitää komissioni vielä kokouksen ensiperjantaina.

Canadian hallituksen antama määräys on herättänyt suurta mielenkiintoa komissionin jäsenten ja sanomalehtien kustantajien keskuudessa. Sen mukaan eivät tehtailijat saa vaatia kuin korkeintaan \$10 enemmän tonnilta kuin olivat entiset sopimushinnat ja tehtaiden kokonaistuotannosta ei saa lähettää ulos maasta enempää kuin 80 pros. olkoonpa tehdas sitte canadalaisten tai yhdysvaltalaisen kontrolleraama.

Komissionin kerrotaan suunnittelevan kuinka se voisi estää sellaisen tilanteen "palautumisen" kuin on rasittanut kustantajia sodan aikana. Viennin rajoittaminen, edellyttäen että tehtaaita voitaisiin pakottaa valmistamaan yhtä paljon paperia kuin tähänkin asti, luonnollisesti auttaisi, mutta komissioni ei tiedä kuinka se voisi tällaisiin toimenpiteisiin ryhtyä, sillä tehtailijat saattaisivat katsoa sen "etujensa loukkaukseksi".

Yhdysvallat pyytää Carranzaa säästämään pappeja

Washington, tammik. 23. — Valtiodepartementti on pyytänyt Mexicon presidenttiä, kenraali Carranzaa, säästämään kahata roomalaiskatolista pappia, jotka vangittiin viime viikolla lähellä Mexico Cityä syytettynä kapinaan yllyttämisestä.

Eilen piti pappien joutua oikeuteen, jolla on valta säättää kuolemanrangaistus. Syytetyt ovat arkkipiispa, Monsignor Francisco Orozco, Guadalarasta, ja toinen on piispa Miguel de la Mora, Zacatecasista. Kumpikin ovat mexicolaisia.

Canada värvännyt armeijaansa 434,539 miestä

Ottawa, Ont., tammik. 23. — Canada on värvännyt armeijaansa 434,539 miestä eli 120,000 enemmän kuin Suur-Britannia pyysi Dominionia kokoamaan nykyistä sotaa varten, lausui valtioministeri Sir Robert Borden tänään parlamentissa. Tästä määrästä on jo ollut rintamassa 175,000 ja mieshukka on noussut 70,000:een.

SOTAVÄKI HIILIA KULJETTAMAAN ILLINOISISSA?

Chicago, Ill., tammik. 23. — Illinoisin kuvernööri Lowden lähetti tänään kenraaliladjuuttanti Dickinsonin ottamaan selvää Chicagossa vallitsevasta hiilipulasta.

Kuvernööri myöskin neuvottei Springfieldin hiilikauppiasten lakkokomitean (?) kanssa ja sen jälkeen julisti, että olipa lakkoa tah ei, ei hän salli tehtaiden ja muiden laitosten lakkauttaa toimintaansa, eikä ihmisten kärsiä yän kylmää kodeissaan, vaikka hänen täytyisi käyttää valti-
on aseellista voimaa hiilien kuljettamisessa.

'Lainlaatioja' on hankin!

Topeka, Kan., tammik. 23. — Edustaja Jewell tänään ehdotti Kansansin lainlaatiojakuunassa lakiehdotuksen tupakoinnissa kieltämisestä yleisissä paikoissa vähintään \$10 ja enintään \$25 sakon uhalla. Lakiehdotuksen mukaan tupakoinnin kaupungin kaduilla olisi "rikos".

Bethlehem korporat- sioni jakaa suunnatonta riistasaalista

New York, tammik. 23. — Bethlehem teräskorporatiosi tänään päätti maksaa säännöllistä neljännesvuosi-voittoa 10 pros. eli 2½ pros. enemmän kuin edellisellä neljännesvuodella, ja erikoista osakevoittoa 200 pros. Johtokunta suositteli yleisen osakepääoman korottamista nykyisestä \$15,000,000:sta \$60,000,000:iin.

Tästä summasta \$30,000,000 eli 200 pros. annetaan osakkeenomistajille erikoishyvytyksena, siis kaksi osaketta kutakin nykyistä osaketta kohti, ja \$15,000,000 eli 100 pros. tarjotaan osakkeenomistajien ostettavaksi osakkeisarvon mukaan.

Bethlehem teräskorporatiosi jätettiin v:nä 1904 United States Shipbuilding Companyn tilalle, joka vhtiö oli aikaisemmin niellyt Bethlehem Steel Companyn ja muita rauta-, teräs ja laivarakennusliikettä harjoittavia yhtiöitä. Viime vuonna otti korporatiosi haltuunsa Pennsylvania Steel Co:n omaisuudet ja perusti uuden laivarakentimoa Elizabethin, N. J. — Korporatiosiin presidentti on Charles M. Schwab.

V:nä 1906 olivat korporatiosiin osakkeet \$126 paikkeilla osakkeita.

Norjan sosialistit kannattavat rauhanneuvottelukokousta

Lontoo, 23 p. tammik. — Köpenhaminasta saapunut tieto kertoo, että Norjan sosialistipuole on päättänyt hyväksyä Yhdysvaltain sosialistien kutsun yhteisen kansainvälisen rauhanneuvottelukokouksen pitämiseen. Norjalaiset ehdottivat, että neuvottelukokous pidettäisiin, jossa-
kin Skandinavian kaupungeissa sen sijaan, että amerikalaiset ehdottivat sen pitämistä Haagissa.

Villa ja Zapata tehneet liiton

Washington, tammik. 23. — Uuden liiton Mexicon tunnustetua presidenttiä, kenraali Venustiano Carranzaa, ja hänen kannattajiaan vastaan tekivät Francisco Villan ja Emilio Zapatan edustajat konferenssissa San Andreasissa, lähellä Chihuahuaa, viime viikolla.

Villan useerit kertovat keskitäneensä Chihuahuan länsi- ja eteläpuolelle 8,000 miestä, jotka ovat varustetut taistelemaan Villan suunnitelmien toteuttamiseksi.

Villan toimenpiteiden katso-
taan osottavan, että hän aikoo kiistellä sen alueen kontrollera-
uksesta, jolta kenraalimajuri Pershingin komentamat yhdysvaltalaiset joukot alkavat vetäytyä pois. Mexicon sotaministeri, kenraali Oregon, on määrännyt carranzalaiset kenraalit Murguian ja Dieguezin lähettämään vartioväkettä kaikkiin yhdysvaltalaisen jättämiin paikkoihin ja Carranza odottaa voivan kontrollerata tuota aluetta.

Konferenssissa oli monenlaisia "kapinallisia."

San Andreasissa pidetty konferenssi oli kutsuttu harkitsemaan millaiseen yhteistoimintaan Mexicon kaikki Carranzaan hallitusta vastustavat ainekset voisivat ryhtyä. Edustajien joukossa oli paljon ei-sotilaitakin, entisten hallitusten aikaisia vallanpitäjiä, joista monet ovat joutuneet maanpakoon. Heitä meni San Antoniota, El Pasosta, Los Angelesista ja New Yorkista.